

Programa anual d'execució
Reserves naturals des Vedrà,
es Vedranell i els illots de
Ponent

2010

Presentació

El programa anual d'execució d'aquest any 2010 ve condicionat per la política d'austeritat en l'àmbit de la gestió pública i en concordança el pressupost que es presenta, és un 32% més baix que el de l'any passat.

Malgrat aquesta limitació i complementant-ho amb bona disposició i treball s'espera arribar a complir els objectius generals següents:

- Assolir un bon estat general de conservació del medi de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.
- Aconseguir que es valori el patrimoni natural contingut als illots que formen les Reserves i el seu entorn marí protegit.
- Implicar als usuaris de la zona en la conservació dels valors naturals de l'Espai Protegit.
- Fomentar la comunicació entre l'equip de gestió de les Reserves i els diferents sectors actius a la zona protegida i en especial amb els propietaris.
- Projectar de la imatge de l'Espai Natural Protegit tant a l'àmbit insular com autonòmic i estatal.

En el marc d'aquests objectius, enguany es vol dar una especial rellevància al desenvolupament social i participatiu.

Seguirem amb la investigació com a capítol estrella del programa anual, però limitant-ho als projectes pendents més importants.

Es participarà en la "setmana de la Ciència" utilitzant, com a eina vehicular, una obra de teatre que abordarà la temàtica de les xarxes abandonades.

Com a colofó de l'any, en desembre, s'inaugurarà l'exposició d'usos tradicionals lligats als illots que haurem estat preparant al llarg de l'any i que té l'objectiu de ser una eina d'apropament, col·laboració i participació amb els habitants de les zones de l'àmbit del PORN.

Juan Torres Marí
Director de les RRNN des Vedrà
es Vedranell i els illots de Ponent

Sumari

Equip de gestió

Programes i projectes

1. Àrea de gestió per a la conservació
2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic
3. Àrea d'ús públic
4. Àrea d'investigació i seguiment
5. Àrea de participació
6. Àrea de manteniment
7. Àrea de vigilància
8. Àrea d'administració
9. Àrea de planificació
10. Àrea d'avaluació

Pressupost

Equip de gestió

Director

Juan Torres Marí

Tècnica superior

Virgínia Picorelli Sastre

Educadores ambientals

Marta Tur Riera

Catalina Torres Costa

Brigada de manteniment

Pedro Moreno Taltavull

Fco. Javier Cayetano Gómez

Isard Polo Sánchez

Informadores

Helena Ribas Marí

Inés Olalla González

Naturalista

Jorge Calvo Mínguez

Vigilant Marí

José V. Ripoll Becerril

1. Àrea de gestió per a la conservació

1.1 PROGRAMA DE CONTROL DE CABRES

El valor natural principal de l'illa des Vedrà és la vegetació present, amb gran quantitat d'endemismes botànics, la qual cosa ha fet que sigui qualificat per a molts investigadors com un laboratori botànic. Però la flora de l'illot es veu amenaçada per la presència de ramats de cabres que afavoreixen l'erosió del terreny i, d'una manera secundària, afecten també la conservació d'espècies de fauna com les rates-pinyades.

Pel que respecta a aquesta situació el PORN estableix el següent:

- La funció fonamental de les Reserves Naturals és conservar d'una manera íntegra els valors naturals excepcionals que tenen (article 14).
- Es prohibeix la introducció i manteniment en els illots de cabres, conills i altres espècies que comprometin la conservació de les comunitats vegetals (artic 34)
- En els illots no pot practicar-se cap activitat agrícola ni ramadera (article 38).

A la Junta Rectora de l'any passat aquest tema va tenir un gran protagonisme i, a requeriment del Director General de Biodiversitat, el cap de servei de protecció d'espècies va manifestar la voluntat d'afrontar el problema i que es tenia previst tenir una reunió amb els propietaris des Vedrà. Serà necessari l'esforç de tots i una gran determinació per resoldre-ho, ja que sols des de les Reserves, malgrat haver-ho intentat moltes vegades no s'ha pogut ni tan sols reduir el problema.

1.2. PROGRAMA DE CONTROL DE CONILLS

El principal impacte que resta actiu sobre la vegetació de la majoria dels illots de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent, és la presència d'herbívors com el conill (*Oryctolagus Cuniculus*), amenaçant les comunitats vegetals, tant per una acció directe com per l'efecte erosiu dels seus caus.

Més concretament, a l'illa de s'Espartar tenen un efecte notable sobre les poblacions de *Medicago citrina*, *Beta maritima subsp. Marcosi* i *Silene hifacensis*, que només poden subsistir en els penya-segats verticals i sobre les roques costaneres, lluny de la seva acció. Aquestes espècies són endemismes exclusius d'illots, i segons els experts, són els restes de la vegetació original dels illots abans de la introducció dels herbívors.

Després d'unes primeres tasques d'avaluació i eliminació fetes l'any passat, el que es pretén enguany és la seva total eliminació de l'illa de s'Espartar, però intentant respectar l'època de cria de la gavina de bec vermell.

1.3 PROGRAMA DE CONTROL DE RATES

L'any passat es va acabar la campanya de desratització de l'illa des Bosc, amb l'objectiu d'eliminar aquesta espècie completament de l'illa, i així potenciar una zona de nidificació d'una important au marina com el virot, eliminant els predadors d'ous i cries.

Els resultats obtinguts foren força satisfactoris, però la dinàmica de les poblacions d'aquestes espècies, amb ràpides recuperacions dels contingents, fa que sigui precís no abandonar el programa i fer el seguiment periòdic per poder actuar novament al menor índex d'individus a l'illot.

Les tasques emmarcades en l'actuació prevista per a 2010 consistiran en la realització d'aquests controls periòdics a l'illa des Bosc i l'actuació puntual en les zones que sigui necessari. Aquests controls ens serviran com a sistema de vigilància a més de comprovar el grau d'efectivitat de la campanya.

A més es preveu fer un control de la colònia de virot per comparar-la a la d'abans de la desratització.

1.4 PROGRAMA DE RETIRADA DE XARXES

Les xarxes enrocades suposen un important impacte pels fons marins protegits amb totes les conseqüències que se'n deriven. Es per això, que aquest any es continuarà amb l'impuls que es va donar l'any 2009 a les tasques per enretirar aquestes xarxes amb un equip de professionals.

2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic

2.1 PROGRAMA DE REUNIONS SECTORIALS

Es continuarà el contacte, si cal amb les reunions adients, per tal de no interrompre la comunicació establerta amb els principals grups d'usuaris de les Reserves Naturals, i en especial amb els clubs de busseig, pescadors submarins i empreses d'embarcacions turístiques. Es pretén d'aquesta manera mantenir i reforçar les vies de comunicació amb els diferents sectors per a conèixer les seves necessitats i obtenir beneficis mutus.

2.2. PROJECTE DE REUNIÓ AMB ELS PROPIETARIS DE LES ILLES

Els antecedents, respecte les relacions entre les Reserves i els propietaris son més bé pocs i la politització de tot el que pertoca a l'espai protegit tampoc ha servit de gran ajuda.

Des de les Reserves es vol impulsar un canvi en aquestes relacions i que els propietaris tinguin l'ocasió de manifestar les seves opinions i l'equip de gestió de conèixer-les i, en el possible, tenir-les en compte. El que es pretén és que participin en la presa de decisions.

Tal vegada, amb aquestes reunions i una actitud positiva, amb el temps s'aconsegueixi el seu suport i que es sentin orgullosos i partícips en la protecció de les seves illes.

3. Àrea d'ús públic

3.1 PROGRAMA EDUCATIU "HISTORIA I LLEGENDA"

Un any més es continuarà l'oferta educativa amb escolars que s'inicià al 2002 amb l'itinerari "Historia i llegenda". Aquest itinerari es desenvolupa a la finca pública de ses Païsses de cala d'Hort, propietat del Consell Insular d'Eivissa, i està dirigida als alumnes de 4rt de primària, durant el curs escolar. En el recorregut es treballen els recursos naturals, etnològics i paisatgístics de la zona i, a més, es donen a conèixer els valors de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els Illots de Ponent.

Des de fa tres anys les instal·lacions del museu etnològic a les dependències de ses Païsses, del Consell Insular d'Eivissa, s'aprofiten com a suport de les explicacions i han tingut molta acollida entre el públic visitant, pel que es preveu continuar visitant-les durant la present campanya.

3.2 PROGRAMA EDUCATIU A SA CONILLERA "VIU UN ILLOT, RESERVA'T UN ESPAI"

Aquest Itinerari, que transcorre per l'illa de sa Conillera, va sorgir de la necessitat de donar a conèixer aquest valuós espai natural protegit, aprofundir en ell i involucrar als joves en la creació i gestió d'aquests tipus d'àrees.

Aquesta activitat està dirigida (durant el curs escolar) als alumnes de segon cicle d'ESO i batxillerat, per a grups no superiors als 25 alumnes. Consta de tres fases: una activitat prèvia al centre, una visita guiada a l'illot i una activitat posterior que hauran d'elaborar els propis alumnes amb ajuda dels seus tutors.

Per a l'execució d'aquest programa, es subvencionaran la majoria dels trasllats fins a l'illot.

3.3 PROGRAMA EDUCATIU "SETMANA DE LA MAR".

Com ja és habitual, entre gener i abril de l'any 2010, es participarà en la campanya "La Setmana del Mar", organitzada pel Club Nàutic de Sant Antoni, amb la mateixa dinàmica de temporades anteriors: cada grup d'escolars està durant una setmana embarcat recorrent la costa oest de l'illa d'Eivissa.

Dins aquesta campanya s'emmarquen tot un seguit d'activitats amb un tema comú que és el mar, els seus valors naturals i culturals així com la difusió de les actituds que contribueixen a la seva conservació. En aquest context, l'equip d'educació ambiental de les reserves naturals des Vedrà s'encarregarà, com sempre, de la visita setmanal guiada per l'illa de sa Conillera.

3.4 PROGRAMA EDUCATIU "TALLER ESPART".

Per segon any i amb l'objectiu d'implicar en una sola activitat a diferents sectors de la població, es preveu la realització d'un taller sobre l'espart. Constarà de dues parts: en la primera es farà una vista en barca al voltant de l'illa on creix i a la qual dona nom: s'Espartar. I en la segona s'elaborarà algun producte amb fibres d'aquesta planta tan vinculada a l'espai protegit.

Durant el 2010 es pretén oferir, una vegada més a les associacions de les Pitiüses, en l'oferta pel públic general de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.

3.5 PROGRAMA D'AGENDES D'ACTIVITATS.

Les agendes d'activitats de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent inclouen tot un seguit d'activitats dirigides al públic general que es desenvoluparan en dos períodes: primavera-estiu i tardor-hivern. L'objectiu principal serà continuar donant a conèixer l'Espai Natural Protegit i fomentar-ne la participació.

Entre algunes de les activitats previstes per a l'agenda d'activitats 2010 en destaquen: excursions en barca al voltant dels illots, visita a l'estació d'anellament de Conillera, jornada d'snorkel sostenible i activitats infantils; entre d'altres.

La novetat de l'agenda d'activitats d'enguany serà la representació d'una obra de teatre que amb el títol "les xarxes a escena" plantejarà la problemàtica de les xarxes abandonades als nostres fons. Si la disponibilitat econòmica i de sala ho permet, s'aportarà una representació d'aquesta obra, com a participació de les Reserves a la setmana de la ciència.

L'èxit aconseguit l'any passat en el primer concurs de fotografia submarina i l'exposició posterior amb alguns dels treballs presentats, ens ha animat a incloure'l un any més a l'agenda de primavera-estiu. El lliurament de premis d'aquest concurs es farà coincidir amb la inauguració de l'exposició de les fotografies seleccionades.

La difusió de les agendes, anirà a càrrec de les informadores mitjançant pòsters, fulletons i via correu electrònic.

3.6 PROGRAMA DE COL·LABORACIÓ AMB LA XARXA D'AMICS DE LES RESERVES

La "Xarxa de Clubs de Busseig Amics de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent" segueix essent aquest any un grup important amb el que seguir treballant i fer tasques comunes.

Quan comenci la temporada dels centres de submarinisme, es reprendran els contactes i es distribuiran novament els fulls de compromís de busseig responsable, els quals ajuden a tenir control del nombre i nivell d'aquests usuaris, i a més, donen a conèixer als bussejadors la protecció de la zona. A més es reeditaran les banderoles i enganxines que identifiquen els clubs membres de la xarxa.

3.7 PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ A LA SETMANA DE LA CIÈNCIA

Durant la tardor d'aquest any i més concretament de l'1 al 14 de novembre es celebrarà una nova edició de la "Setmana de la Ciència", iniciativa de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació i la Conselleria d'Educació i Cultura. Aquesta activitat, ha estat aprofitada en edicions anteriors per donar a conèixer els projectes d'investigació i conservació que es realitzen als Espais naturals de les Pitiüses.

Si enguany finalment, les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent participen en aquesta edició, dedicaran l'esdeveniment a tractar les greus conseqüències de les xarxes abandonades als fons marins i els treballs de recuperació que es duen a terme des de les reserves.

Amb l'objectiu d'arribar a un públic més general i familiar, l'activitat es desenvoluparia mitjançant la representació d'una obra de teatre inclosa dintre l'agenda d'activitats, que intenta abordar el tema de les xarxes abandonades de manera didàctica i divertida i que es donarà a conèixer sota el nom "les xarxes a escena" .

3.8 PROJECTE D'EDICIÓ D'OPUSCLES INFORMATIUS

Com a material a distribuir entre els diferents sectors i usuaris de l'àmbit marí protegit es preveu una edició actualitzada de 2.000 opuscles informatius en la mateixa línia dels que disposem.

Aquest material es considera de gran utilitat per tal de donar a conèixer la protecció i normativa de les Reserves Naturals entre els principals grups d'usuaris (navegants, submarinistes, pescadors, participants en l'agenda d'activitats, etc.).

3.9 PROJECTE D'EDICIÓ DE LA PRIMERA GUIA SUBMARINA

Es pretén la publicació de la primera guia submarina sobre les principals espècies d'observació usual en una immersió en l'àmbit marí protegit. Aquesta guia serà sobre la *Fauna nedadora: peixos cefalòpodes i borns*. El text està redactat i ja es disposa de la majoria de les imatges necessàries.

Aquest material estarà destinat bàsicament a un públic generalista, interessat pels valors de les Reserves així com a un dels principals usuaris de l'àrea de conservació marina: els bussejadors.

Es preveu l'edició d'una primera tirada de mil exemplars en català i castellà i uns altres mil amb anglès i alemany.

3.10 PROJECTE D'EDICIÓ D'UNA CARPETA D'ITINERARIS SUBMARINS

Tal i com s'ha fet a la resta d'Espais Naturals Protegits de Balears es pretén publicar una carpeta d'itineraris per a realitzar a l'àmbit de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent. En aquest cas, però, donades les característiques de l'àmbit protegit es tractarà d'itineraris submarins pels principals punts d'immersió de la zona protegida. Els itineraris foren dissenyats en 2007 i estan llestos per a ser editats.

Les carpetes d'itineraris es difondran entre els submarinistes i usuaris de l'àmbit marí, i es repartiran a les oficines de la Conselleria de Medi Ambient.

3.11 PROJECTE D'EDICIÓ D'UN PÒSTER PER A LES EMBARCACIONS TURÍSTIQUES

L'any 2007 es va fer una presa de contacte amb els responsables de les embarcacions turístiques per a obrir línies de col·laboració. Una de les propostes que varen sortir d'aquesta trobada fou la de fer, des de l'equip de gestió de les Reserves, uns pòsters amb informació bàsica referent a la zona protegida i suggeriments per a contribuir a la conservació. La intenció és editar aquests pòsters per a què es pengin a les embarcacions i difonguin així la protecció de la zona entre els usuaris.

3.12 PROJECTE D'ANÀLISIS DE LES DADES DE PESCA SUBMARINA

Des de l'any 2006 els pescadors submarins autoritzats a practicar la seva activitat en aigües de les Reserves presenten la declaració de les seves captures a la zona, mitjançant unes fitxes que lis són facilitades juntament amb les seves autoritzacions.

Aquest any s'analitzaran les dades recollides en anys anteriors per a conèixer quina és la situació de l'activitat a l'espai protegit i per avaluar-ne les repercussions.

3.13 PROJECTE D'ANÀLISIS DE LES DADES DE VIGILÀNCIA

El vigilant marí reflecteix el seu treball mitjançant fitxes de camp on es recull tota la informació sobre els usuaris i els seus costums a l'àmbit de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.

Amb totes aquestes dades, s'emetrà un informe resum que s'analitzarà i compararà amb els d'anys anteriors per poder conèixer l'evolució en el temps.

3.14 PROJECTE D'INSTAL·LACIÓ DE LA SENYALITZACIÓ

Al llarg del 2010 s'espera s'instal·lin els senyals prevists en el projecte de senyalització realitzat l'any 2006 seguint el manual de senyalització establert per Espais de Natura Balear per als Espais protegits i finques públiques de la Conselleria de Medi Ambient. Aquests senyals s'instal·laran als principals punts de desembarcament dels illots, al traçat de l'itinerari interpretatiu de sa Conillera i a la franja costanera de l'illa d'Eivissa amb vistes a les RRNN des Vedrà.

3.15 PROJECTE D'INSTAL·LACIÓ DE L'ECO-COMPTADOR

L'any passat es va fer la despesa per a la reparació de l'eco-comptador .

Una vegada reparat, i per tal de controlar les visites no autoritzades a l'illa de sa Conillera, abans de l'estiu i una vegada acabada la campanya d'anellament "*picole isole*", que podria comportar errades interpretatives, s'instal·larà de nou l'eco-comptador.

Aquest s'haurà d'ubicar a una banda de pas on no resulti visible i també amb una ubicació on el possible moviment de branques pel vent no donin falsos comptatges.

3.16 PROJECTE D'INSTAL·LACIÓ DEL PUNTS DE FONDEIG

Amb la finalitat de resoldre una problemàtica present a l'àmbit protegit, i a petició dels centres de busseig que desenvolupen la seva activitat en aigües de les Reserves; l'any 2008 es va fer un estudi que valorava quins són els principals punts d'immersió on s'haurien d'instal·lar fondejos. L'any passat un equip del CEAB va fer les tasques de camp necessàries per determinar del cert en quins d'aquests punts l'impacte del fondeig lliure fa necessari la instal·lació d'un punt de fondeig. A l'estudi presentat s'ha posat de manifest que les necessitats son molt inferiors a les que en principi s'havia pensat.

Enguany tractarem de dur a la practica el resultat dels estudis i instal·larem els punts de fondeig recomanats.

3.17 PROJECTE D'EXPOSICIÓ D'USOS TRADICIONALS LLIGATS ALS ILLOTS

Amb el principal objectiu d'oferir la cara amable i integradora de l'espai protegit a la població local (parròquies des Cubells, sant Agustí i sant Josep), aquest any es treballarà en l'edició d'una exposició sobre els usos tradicionals dels illots.

Aquesta exposició ha de servir com a eina per treballar amb la població local, evitant alienar-los de l'espai protegit, reconeixent el que han significat aquest illots i tractar d'involucrar-los en la seva gestió.

Un cop exposada, servirà també per a què la resta de la població de l'illa d'Eivissa descobreixi la multitud d'aprofitaments, que des de temps immemorables, han tingut els illots de les reserves naturals des Vedrà.

3.18 PROJECTE D'EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIA SUBMARINA

L'experiència de l'any passat i l'èxit aconseguit amb l'exposició d'una tria de les fotografies participants en el concurs de fotografia submarina inclosa a l'agenda d'activitats de primavera-estiu de l'any 2009 ,ens ha animat a fer una segona edició, tant del concurs com de l'exposició.

Enguany es muntarà l'exposició ajuntant les fotografies guanyadores de l'any passat a la tria de les fotografies presentades al concurs de fotografia submarina d'aquest any i s'aprofitarà la inauguració per lliurar els premis del concurs.

Amb l'experiència es pensarà la conveniència d'anar canviant la seva ubicació.

4. Àrea d'investigació i seguiment

4.1 PROGRAMA DE SEGUIMENT D'INVERTEBRATS ARTRÒPODES

Un any més, mitjançant prospeccions periòdiques a cadascun dels illots, es continuarà amb les tasques de seguiment d'invertebrats artròpodes a les Reserves Naturals. Aquestes feines, que seran desenvolupades pel naturalista, tindran com a objectiu principal el d'elaborar la corresponent col·lecció, així com determinar el grau d'endemicitat d'aquests invertebrats.

4.2 PROGRAMA *PICCOLE ISOLE*

Tot i la interrupció de fa dos anys, segueix sent important continuar amb la realització de la campanya de seguiment de migració primaveral a sa Conillera emmarcada en el programa internacional *Piccole Isole*. Les tasques corresponents a aquest programa consistiran en la realització d'una campanya intensiva d'anellament d'un mes de durada, entre el 15 de març i el 15 d'abril. Enguany es reposarà divers material (regleta, xarxes, etc)

4.3 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LES POBLACIONS DE CORB MARÍ

Els treballs de seguiment de la població de *Phalacrocorax aristotelis* a l'illa d'Eivissa, durant els darrers mesos de 2008 i primers de 2009, es va fer seguint un protocol facilitat per la Direcció General d'Espècies.

Enguany aquest protocol no s'utilitzarà, per que es produeixen molèsties a les parelles reproductores que no es convenient repetir-les dos anys seguits.

Aquest any, les feines consistiran en recomptes periòdics des de l'embarcació, sense baixar als illots, ja que es du a terme principalment durant l'època de cria (abril fins a novembre).

4.4 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LES POBLACIONS DE VIROT

Aquest any, des de l'equip de gestió de les Reserves, es reprendran els recomptes de la població de virot (*Puffinus mauretanicus*) mitjançant els transectes amb barca al vespre quan formen basses entorn als illots on crien.

Es prestarà especial atenció als recomptes a l'illa des Bosc, per comprovar el grau d'afectació positiva que la desratització ha provocat damunt aquesta colònia.

4.5 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA COLÒNIA DE FALCÓ MARÍ

Cada any el naturalista de l'espai natural protegit realitza, a l'illa des Vedrà, els censos de falcons marins (*Falco eleonora*) des de l'embarcació i amb prismàtics. Després de 4 anys, enguany es tornarà a fer el recompte utilitzant petards ja que, encara que més agressiu, és molt més precís.

4.6 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA GAVINA DE BEC VERMELL

Com cada any, i conjuntament amb el cos d'Agents de Medi Ambient, es realitzaran les jornades necessàries pel cens de nius i anellament d'individus juvenils de la colònia de gavina de bec vermell (*Larus audouinii*). Es visitaran tots els illots de les Reserves, a més de l'illa de cala Salada, per poder conèixer l'estat d'aquesta espècie a l'oest de l'illa d'Eivissa.

4.7 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA POBLACIÓ DE GAVINA DE POTA GROGA

Amb l'ajut també del cos d'Agents de Medi Ambient, es realitzaran anellaments d'individus juvenils a les poblacions de gavina de pota groga (*Larus michahellis*) de les reserves naturals des Vedrà, i així contribuir en l'estudi de les dinàmiques de poblacions d'aquesta espècie.

4.8 PROGRAMA DE CONTROL DELS CONTINGENTS DE SARGANTANES

Es continuarà amb els controls dels anteriors anys però adaptant la feina a les indicacions de l'equip de científics de La universitat de Salamanca coordinats per l'expert Valentin Pérez Mellado, que l'any passat realitzà l'estudi de les poblacions existents a les Reserves.

4.9 PROGRAMA DE FOMENT DE LA INVESTIGACIÓ A LES RESERVES

Un any més l'equip les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent donarà suport als investigadors autoritzats que es desplacin a l'àmbit protegit per a dur a terme estudis de tota mena. Aquest fet s'aprofita per a que el naturalista n'obtingui una formació complementària.

4.10 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LES COMUNITATS VEGETALS DE S'ESPARTAR

L'any passat, el naturalista va fer una avaluació inicial de l'estat de les comunitats vegetals més representatives de s'Espartar abans de començar la campanya de control de les poblacions de conills de s'Espartar.

Enguany, un cop es tingui controlada la població de conills i amb l'assessorament de l'equip del projecte d'atlas botànic, es pretén dissenyar i posar en marxa, una estratègia de seguiment de la vegetació d'aquest illot. Amb això també podrem conèixer els efectes de la campanya de control.

4.11 PROJECTE D'ACTUALITZACIÓ DE L'ATLES BOTÀNIC

En 2003, un equip de botànics de la UIB realitzà un exhaustiu catàleg de les espècies florístiques presents a cadascun dels illots. Enguany, començant per l'illa des Vedrà, faran un seguiment d'aquestes espècies per tal de determinar:

- si han minvat o desaparegut algunes de les poblacions, especialment aquelles més amenaçades i amb especial incidència als endemismes;
- la localització de noves poblacions.

4.12 PROJECTE D'ESTUDI DE LES POBLACIONS DE GORGÒNIES

La gorgònia (*Paramuricea clavata*) és important ecològicament com espècie arquitecte i es una bona indicadora de la salut de l'ecosistema. Per això i també perquè a les Bledes es troba una de les més importants poblacions de la Mediterrània occidental, es fa necessària una avaluació de l'estat actual de les poblacions de gorgònies que serveixi per detectar els principals impactes als que es veuen sotmeses aquestes poblacions.

Amb aquesta informació i atesa la gran fragilitat d'aquesta espècie, podria estar indicat en el futur, una limitació de les activitats (arts de pesca, busseig) que poden afectar aquestes poblacions.

4.13 PROJECTE DE DETERMINACIÓ DE L'ESTAT DE LES COMUNITATS ICTÍCOLES.

La important pressió que reben les comunitats ictícoles de l'àmbit marí protegit per la pesca recreativa fa necessari la realització d'una assistència tècnica que realitzi un estudi seriós on s'avaluï el seu estat, i que pugui servir d'eina per prendre decisions a l'hora de gestionar la zona protegida. A més, haurà de definir un protocol senzill de seguiment d'aquestes espècies que es pugui realitzar per l'equip de gestió de l'espai periòdicament.

4.14 PROJECTE DE COL·LABORACIÓ AMB AUTORITAT PORTUÀRIA

Aquest any es pretenen establir col·laboracions puntuals amb l'Autoritat Portuària, tant per l'aprofitament de la caseta del port de Conillera per a la campanya d'anellament com per al préstec de material per a l'exposició d'usos tradicionals lligats als illots de les Reserves.

4.15 PROJECTE D'ESTUDI ANTROPOLÒGIC DELS OSSOS TROBATS A SA CONILLERA

En la investigació arqueològica inclosa en el PAE 2009, es trobà una tomba espoliada amb ossos dins, però també es trobaren ossos escampats per l'entorn. Això fa, que sigui necessari realitzar un estudi antropològic per datar i comparar les restes i saber si pertanyen al mateix individu de la tomba, a més d'una possible ampliació de les prospeccions.

5. Àrea de participació

5.1 PROGRAMA DE CONVOCATÒRIA DE LA JUNTA RECTORA

En Novembre de l'any passat es va reunir la Junta Rectora de les reserves naturals des Vedrà, després de dos anys sense fer-ho. Així doncs, amb la finalitat de normalitzar les reunions d'aquest òrgan, enguany amb més premura, es tractarà de reunir la Junta Rectora, per a presentar la memòria d'actuacions de 2009, i el present document (Programa Anual d'Execució 2010).

5.2 PROGRAMA DE CONVOCATÒRIA DE L'AUTORITAT DE GESTIÓ

Previ a la convocatòria de la Junta Rectora de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent, es reunirà l'Autoritat de Gestió per a aprovar tant la memòria 2009 com el PAE 2010.

6. Àrea de manteniment

6.1 PROGRAMA DE MANTENIMENT DE VEHICLES

Aquí estan inclosos els tres automòbils tot terreny i el remolc de l'embarcació.

Les petites reparacions dels vehicles, la seva neteja i la seva conservació és una de les tasques habituals de la brigada dels treballadors de biodiversitat assignats als espais protegits de les Pitiüses.

A més dins aquest apartat s'ha d'incloure la benzina, les assegurances les reparacions a taller i altres despeses com pintura, oli, recanvis, etc.

6.2 PROGRAMA DE MANTENIMENT DE L'EMBARCACIÓ

Com en el cas dels vehicles moltes petites reparacions, la neteja, així com les tasques de conservació es fan amb el personal propi, sent sols les reparacions més complicades les que es recorre al taller.

Entre les altres despeses, té una especial rellevància la despesa de benzina que representa prop de la meitat del total pressupostat per manteniment.

6.3 PROGRAMA DE NETEJA DELS ILLOTS

La brigada de treballadors de biodiversitat seguirà realitzant les tasques de neteja de tot l'àmbit de les Reserves Naturals de manera periòdica.

A més de les tasques rutinàries es farà especial cura en la retirada de tots els materials emprats a l'illa des Bosc i a la de s'Espartar en els treballs de control de les poblacions de rates i conills, així com vagin deixant de ser operatius.

7. Àrea de vigilància

7.1 PROGRAMA DE VIGILÀNCIA

El personal actual adscrit a l'àrea de vigilància de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent és un únic vigilant marí que a més ha de compartir part de les feines amb el parc natural de ses Salines i és insuficient per al correcte funcionament de la vigilància de l'àmbit protegit. Aquesta situació impedeix un correcte control, necessari sobretot en els mesos estivals, d'activitats com els desembarcaments no autoritzats, el control de la pesca submarina a la zona marina protegida, etc. Per tot això, un any més es tornarà a demanar que el vigilant marí torni a treballar exclusivament per les Reserves i que es contracti un segon membre de reforç per la temporada d'estiu.

Enguany també, en la mesura possible, s'intentarà que l'horari de les sortides de vigilància sigui més aleatori i, per tant, menys previsible pels possibles infractors.

Es continuarà amb el recolzament del cos d'Agents de Medi Ambient en les tasques de vigilància, realitzant sortides conjuntes.

7.2 PROGRAMA DE COORDINACIÓ AMB ALTRES COSSOS DE VIGILÀNCIA

Un any més es seguirà potenciant la coordinació amb altres cossos de vigilància de l'illa d'Eivissa, com són el Grup Especial d'Activitats Subaquàtiques de la Guardia Civil (GEAS), SEPRONA, Cos inspectors de pesca del CIEF i Zeladors de Costes. Per això se'ls facilitarà periòdicament els llistat de persones autoritzades a realitzar diferents activitats en l'Espai Natural Protegit i se'ls informarà de qualsevol canvi en la normativa.

A més s'han consensuat amb la inspecció de pesca del CIE, sortides mensuals aleatòries amb la nostra embarcació, per recolzar les tasques de vigilància aplicant la seva capacitat inspectora en temes de pesca.

8. Àrea d'administració

8.1 PROGRAMA DE RECURSOS HUMANS

El personal de les Reserves ve detallat a la pàgina quatre i excepte el director i la tècnica, tot l'altre personal es compartit amb el parc natural de ses Salines.

El vigilant marí i també patró, forma part de la plantilla de les RRNN des Vedrà, però des de novembre de 2008 es comparteix amb el Parc Natural de ses Salines, i això ens provoca problemes amb l'altre personal que depèn d'ell per traslladar-se a les seves tasques als illots. Les característiques del nostre espai protegit comporten que per tots els treballs de camp s'ha de passar per la mar i per això només tenim una persona i és primordial tenir-la al 100%, i a més es necessari la contractació d'un segon vigilant per a la temporada d'estiu.

També, com ja s'ha dit a l'àrea anterior, es proposarà un curs per al vigilant per a que sigui competent per inspeccionar, intervenir i proposar sancions.

8.2 PROGRAMA DE RECURSOS TÈCNICS I MATERIALS

Actualment es compta amb:

- Oficina amb la seva corresponent dotació de mitjans informàtics i mobiliari.
- Tres automòbils tot terreny
- Una embarcació pneumàtica amb el seu remolc per al transport.
- Material inventariable en el que enguany s'haurà d'afegir el material necessari pel desenvolupament de la campanya internacional d'anellament "Piccole isole".
- Material fungible, que en el cas del material d'oficina el proveïment es fa en tot una sèrie de petites despeses sol·licitades al moment per als treballadors segons les seves necessitats.

8.3 PROGRAMA DE REDACCIÓ DE LA MEMÒRIA D'ACTUACIONS DE L'ANY 2010

Es redactarà la corresponent memòria d'actuacions de l'any 2010 on s'explicaran els resultats obtinguts de les actuacions previstes en el present Programa Anual d'Execució, per a la seva presentació a la Junta Rectora.

9. Àrea de planificació

9.1 PROGRAMA D'ELABORACIÓ DEL PLA ANUAL DE L'EXERCICI 2011

A finals del present any es redactarà la proposta de programa anual d'execució per l'any 2011, recollint les actuacions que es duran a terme durant l'any que ve a les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent; per a presentar davant l'Autoritat de Gestió per a la seva aprovació.

9.2 PROGRAMA DE COL·LABORACIÓ PER A LA REDACCIÓ DEL PORN

D'ençà es va eliminar la zona terrestre protegida, es ve donant una situació repetitiva en la que, cada dos anys, s'aprova una nova ordre d'inici del procediment d'elaboració de PORN de cala d'Hort i cap Llentrisca, el qual no arriba a aprovar-se. Es té constància que es van fent passes encaminades a l'elaboració d'aquest PORN així com en la delimitació d'un possible futur espai protegit. Des de l'equip de gestió de les Reserves s'ha demanat a la Direcció General que, d'una banda es doni una empenta definitiva a aquest procés i, d'altra, es tinguin en compte els criteris de l'equip tècnic gestor de les Reserves Naturals.

10. Àrea d'avaluació

10.1 PROGRAMA DE SEGUIMENT D'ACTIVITATS

Les activitats que s'ofereixen a les Reserves Naturals disposen d'uns fulls d'avaluació a on les persones que han gaudit de l'activitat en fan la seva valoració i a on hi expressen opinions i suggeriments.

Paral·lelament els educadors que han dirigit l'activitat reomplen el seu full d'avaluació que es remet a "us públic" de Palma per la seva valoració.

A més de l'avaluació en el àmbit de les activitats de l'àrea d'us públic es fa l'avaluació de les dades de vigilància.

Pel moment no es disposa de cap protocol d'avaluació integral de la gestió de les Reserves Naturals.

Pressupost 2010

Reserves Naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent	Espais de Natura Balear	ABAQUA	ALTRES
1. Àrea de gestió per a la conservació			
1.1. Programa de control de cabres	0		
1.2. Programa de control conills	250		
1.3. Programa de control de rates	250		
1.4. Programa de retirada de xarxes	4500		
Subtotal	5000		
2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic			
2.1. Programa reunions sectorials	0		
2.2. Programa reunió propietaris illes	0		
Subtotal	0		
3. Àrea d'ús públic			
3.1. Programa educatiu historia i lleg.	200		
3.2. Programa educatiu a Conillera	2800		
3.3. Prog ed. Setmana de la Mar	0		
3.4. Prog. ed. Taller Espart	1500		
3.5. Prog. ed. Agendes d'activitats	8500		
3.6. Prog. col.lab. Xarxa Amics RRNN	600		
3.7. Prog. Partic. "Setmana Ciència"			
3.8. Proj. Ed. Opuscles informatius	600		
3.9. Proj ed. 1ª Guia Submarina	5000		
3.10. Proj. ed carpeta Itineraris Subm.	13000		
3.11. Proj. ed poster embarc. Turistes	700		
3.12. Proj. Anàlisis dades Pesca Subm	0		
3.13. Proj. Anàlisi dades Vigilancia	0		
3.14. Proj. d'instal.lació senyalització	200		
3.15. Proj. instal. Eco-comptador	100		
3.16. Proj. instal. Punts de fondeig	4500		
3.17. Proj. exposició usos tradicionals	6400		
3.18. Proj. Expo. de foto submarina	2000		
Subtotal	46100		5000 (Conselleria d'Economia Hisenda i Innovació)
4. Àrea d'investigació i seguiment			
4.1 Programa seguiment invertebrat	0		
4.2 Programa Piccole Issole	6000		
4.3 Prog seguiment corb marí	0		
4.4 Prog seguiment virot	0		
4.5 Prog seguiment Falcó marí	100		
4.6 Prog segui. gavina bec vermell	0		
4.7 Prog segui. gavina pota groga	0		
4.8 Prog seg. població sargantanes	0		
4.9 Prog foment de l'investigació	0		
4.10 Prog seg. C. Vegetals s'Espartar	0		
4.11 Proj d'actualitzar l' atlas botanic	12000		
4.12 Proj estudi poblacions gorgonia	9000		
4.13 Proj estudi comunitats ictícoles	7700		
4.14 Proj col.laboració autoritat ports	0		
4.15 Proj d'estudi antropològic	1900		
Subtotal	36700		

5. Àrea de participació			
5.1. Programa convocatòria de J R	500		
5.2. Programa convocatòria A G	500		
Subtotal	1000		
6. Àrea de manteniment			
6.1 Vehicles. Combustible	2400		
Assegurances	1717		
Reparacions, conservació.	1300		
Remolc embarcació	50		
Altres depeses	150		
6.2 Embarcació. Combustible	6100		
Assegurança	418		
Reparacions i conservació	2000		
Altres depeses	350		
6.3 Programa de neteja dels illots	209		
Subtotal	14694		
7. Àrea de vigilància			
7.1. Programa de vigilància	0		
7.2. Prog coordinació altres cossos	0		
Subtotal	0		
8. Àrea d'administració			
8.1. Material Fungible	2500		
8.2. M. inventariable i altre (Picole Is)	2500		
8.3 Redacció memòria 2010	0		
Subtotal	5000		
9. Àrea de planificació			
9.1 Pla anual de l'exercici 2011	0		
9.2 Redacció del PORN	0		
Subtotal	0		
10. Àrea d'avaluació			
10.1 Programa de segui d'activitats	0		
Subtotal	0		
SUBTOTALS /	108494		5000
TOTAL	113494		